

יום ג', י' בסיון תשס"ג (10 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שאריות, שאריות... דבר אחד קושר אותנו לחג השבועות, דבר אחר להיסטוריה דאתמול... הקטע הבא נלקח ממאמר ארוך יותר שאנו מקווים להפיץ במלואו לקראת שבת: **"והלוחות מעשה אלוקים המה והמכתב מכתב אלוקים הוא חרות על הלוחות."** [שמות ל"ב 16] ומבהירים לנו חז"ל: **"אל תקרא חרות אלא חירות."** [אבות פרק ו' משנה ב'] כלומר, מי שאינו רוצה במה שחרות על הלוחות, הוא גם אינו רוצה בחירות ממצרים. הוא מעדיף את מצרים עם סיר הבשר שבה, על ארץ כנען עם המלחמות שבה. ואולי זה גם סוד ספירת העומר המקשרת את חג הגאולה [פסח] עם חג התורה [שבועות]. לאמור: מי שאינו רוצה במתן תורה, אינו רוצה גם בגאולה ממצרים. כי מי שאינו רוצה במצוות ובכללן המצוות התלויות בארץ, אינו מוצא עניין גם בארץ שהמצוות תלויות בה. ניתן גם לומר שהמספר **50** של ספירה זו יוצרת זהות של החרות על הלוחות והחירות ממצרים מבחינת היום בשבוע. כי היום הראשון בו היו בני ישראל בני חורין כל היום היה **ששה-עשר** בניסן. כי בחמישה-עשר בו יצאו ממצרים ולא עבר, איפוא, כל היום מתוך חירות. בין אם נגיד שהתחילו לצאת בחצי הלילה ובין אם נגיד שיצאו עם אור הבוקר [יש למפרשים דעות שונות בנדון], הרי יום זה לא היה בו **"ערב בבוקר יום אחד"** לחירות. יום ט"ז (16) בניסן, שהוא היום הראשון לספירה, הוא היום הראשון לחירות. ויום ה-50 לספירה [=חג השבועות] חל באותו יום בשבוע בו חל יום הראשון לספירה. יש, איפוא, זהות היום של חרות על הלוחות ושל חירות ממצרים. וזהות היום מרמזת על זהות התוכן. ["ליום חגנו"]...ואנו נזכרים בדברים דומים שכתבנו לקראת יום העצמאות השנה [ר' את הדף של ג' אייר השנה] על מידת **מסירות נפש** שמתאפיינת ביום השביעי של פסח, שהוא "בן-זוגו" של יום העצמאות בעניין סימני **א"ת - ב"ש**.

***

"דע מאין באת..."

על-אף הצלחת הפרסים לכבוש את ארץ-ישראל, שלטונם היה קצר מאד, והביזאנטים חזרו וכבשוה בשנת 628. הקיסר הראקליוס, שלא היה שונא ישראל, נכנע ללחץ ראשי הכנסייה והתיר לנוצרים לנקום ביהודי ארץ-ישראל. רבים מיהודי ירושלים והגליל נהרגו, רבים אחרים נמלטו. המעטים שנותרו בארץ לא הורשו עוד להתקרב לירושלים מעבר לתחום של 3 מילין. הטבח ובריחת היהודים דלדלו לגמרי את היישוב היהודי בארץ. **היהודים הפכו למיעוט חסר חשיבות וחדלו להיות גורם מדיני בארץ-ישראל למשך מעל ל-1000 שנה.** אך גם השלטון הביזאנטי המחודש לא האריך ימים. בסדרת קרבות החל משנת 634 וכלה בכיבוש ירושלים ב-637 וקיסריה ב-640, **הערבים הביאו לקיצן 700 שנות שלטון רומי-ביזאנטי בארץ-ישראל.** כיבוש הארץ התאפשר במידה רבה הודות לסיוע שהעניקו התושבים המקומיים לפולשים הערבים. ההשפעה ההלנית-רומית-ביזאנטית התפוגגה תוך זמן קצר. השפה היוונית נעלמה במהירות, ואת מקומה תפסה מחדש השפה הארמית. שמות ישנים של מקומות יישוב חזרו לשמם המקורי, לעתים בשיבוש של הערבית: פטולמאס הפכה שוב ל**עכו**, סקיתופולוס (בית שאן) היתה ל**ביסאן**. במקומות בודדים

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', י' בסיון תשס"ג (10 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שרדו השמות היווניים, אך נשתבשה הגייתם, כגון ניאפוליס (שכם), שהפכה ל**נבלוס**.
ירושלים קיבלה מאוחר יותר את השם **אל-קודס** – הקדושה.
[ואלה תולדות...2000]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל